

Decyzja ACER dotycząca metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania
Załącznik I

Metoda harmonizacji głównych cech rozliczania niezbilansowania

zgodnie z art. 52 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące bilansowania

15 lipca 2020 r.

*Niniejszy dokument jest tłumaczeniem na język polski dokumentu „Methodology for the harmonisation of the main features of imbalance settlement in accordance with Article 52(2) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing” zatwierdzonego decyzją Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki nr 18/2020. Dokument jest tłumaczeniem oryginalnego dokumentu na język polski **wyłącznie w celach informacyjnych**. Charakter wiążący ma oryginalna angielska wersja dokumentu. W razie wątpliwości należy odwołać się do angielskiej wersji językowej dokumentu.*

Spis treści

Motywy.....	3
TYTUŁ 1 Postanowienia ogólne.....	6
Artykuł 1 Przedmiot i zakres	6
Artykuł 2 Definicje i interpretacja	6
TYTUŁ II Określanie i harmonizacja obliczania niezbilansowania	7
Artykuł 3 Obliczanie pozycji bilansowej	7
Artykuł 4 Obliczanie alokowanego wolumenu.....	7
Artykuł 5 Obliczanie korekty niezbilansowania	8
Artykuł 6 Obliczanie niezbilansowania	8
TYTUŁ III Określanie i harmonizacja obliczania ceny niezbilansowania	9
Artykuł 7 Stosowanie jednej ceny niezbilansowania	9
Artykuł 8 Ustalenie kierunku całkowitego niezbilansowania systemu i charakteru niezbilansowania POB w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania	10
Artykuł 9 Wyznaczanie ceny niezbilansowania dla niezbilansowania dodatniego i ujemnego	11
Artykuł 10 Wartość unikniętej aktywacji energii bilansującej w ramach rezerw odbudowy częstotliwości lub rezerw zastępczych.....	12
Artykuł 11 Określenie warunków i metody stosowania systemu podwójnych cen niezbilansowań	13
TYTUŁ IV Postanowienia końcowe	14
Artykuł 12 Publikacja i wdrożenie metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania.....	14
Artykuł 13 Język	14

Motywy

- (1) Niniejszy dokument stanowi metodę dalszego sprecyzowania i zharmonizowania rozliczania niezbilansowania (zwaną dalej „metodą harmonizacji rozliczania niezbilansowania”) zgodnie z art. 52 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące bilansowania (zwanego dalej „rozporządzeniem EB”).
- (2) Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania uwzględnia cele rozporządzenia EB określone w preambule i w art. 3 rozporządzenia EB oraz uwzględnia ogólne zasady procesów rozliczania określone w art. 44 rozporządzenia EB.
- (3) Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania jest zgodna z rozporządzeniem EB i uwzględnia następujące zharmonizowane elementy rozliczania niezbilansowania ustanowione w rozporządzeniu EB:
 - (a) Obszar niezbilansowania jest równy obszarowi grafikovemu, z wyjątkiem przypadku modelu centralnego dysponowania, w którym obszar niezbilansowania może stanowić część obszaru grafikowego.
 - (b) Nie ma zwolnień z odpowiedzialności za bilansowanie zgodnie z art. 18 ust. 6 lit. a) i art. 44 ust. 4 rozporządzenia EB.
 - (c) Końcowa pozycja bilansowa wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie (POB) w modelach samodzielnego dysponowania, która ma być wykorzystywana przy obliczaniu niezbilansowania jest równa sumie wewnętrznych i zewnętrznych grafików handlowych zgodnie z art. 54 ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia EB.
 - (d) W modelu centralnego dysponowania POB może mieć kilka końcowych pozycji bilansowych dla każdego obszaru niezbilansowania zgodnie z art. 54 ust. 3 lit. c) rozporządzenia EB.
 - (e) Cała energia bilansująca aktywowana przez każdego OSP przyłączającego dla procesu odbudowy częstotliwości i procesu zastępowania rezerw jest uwzględniana:
 - (i) w przypadku samodzielnego dysponowania – w korekcie niezbilansowania jednego lub kilku POB, do których została przypisana przez samego DUB odpowiednia oferta energii bilansującej DUB w celu obliczenia tej korekty niezbilansowania, zgodnie z art. 18 ust. 4 lit. d) i art. 49 rozporządzenia EB; lub
 - (ii) w przypadku modelu centralnego dysponowania – w korekcie niezbilansowania jednostek grafikowych zainteresowanych POB, do których została przypisana przez samego DUB odpowiednia oferta energii bilansującej DUB w celu obliczenia tej korekty niezbilansowania, zgodnie z art. 18 ust. 4 lit. d) i art. 49 rozporządzenia EB.
 - (f) Stosowanie jednej ceny niezbilansowania w danym okresie rozliczania niezbilansowania (ISP) dla wszystkich niezbilansowań w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania zgodnie z art. 52 ust. 2 lit. c) rozporządzenia EB.
 - (g) Każdy właściwy organ regulacyjny zapewnia, aby wszyscy OSP, którzy wchodzi w zakres jego kompetencji, nie odnotowywali zysków lub strat finansowych w odniesieniu do wyniku finansowego procesów rozliczenia na podstawie rozdziałów 2, 3 i 4 tytułu V rozporządzenia EB w okresie regulacyjnym określonym przez właściwy organ regulacyjny oraz zapewnia, aby każdy dodatni lub ujemny wynik finansowy będący rezultatem rozliczenia na podstawie rozdziałów 2, 3 i 4 tytułu V rozporządzenia EB został przeniesiony na użytkowników sieci zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi, zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia EB.
- (4) Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania uwzględnia następujące postanowienia rozporządzenia EB:
 - (a) Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania dokonuje rozróżnienia, w odpowiednich przypadkach, między modelami samodzielnego dysponowania i centralnego dysponowania zgodnie z art. 52 ust. 3 rozporządzenia EB.
 - (b) Każdy OSP może opracować propozycję dotyczącą dodatkowego mechanizmu rozliczeniowego z POB odrębnego od rozliczania niezbilansowania na potrzeby rozliczenia kosztów zakupu mocy bilansującej

Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania

zgodnie z rozdziałem 5 tytułu V rozporządzenia EB, kosztów administracyjnych oraz innych kosztów związanych z bilansowaniem zgodnie z art. 44 ust. 3 rozporządzenia EB.

- (c) Warunki dla DUB i POB zgodnie z art. 18 rozporządzenia EB pozostają w gestii każdego OSP, lecz muszą być zgodne z rozporządzeniem EB i metodą przyjętą na jego podstawie.
 - (d) Każdy OSP określa zasady obliczania ceny niezbilansowania zgodnie z art. 55 ust. 1 rozporządzenia EB.
 - (e) Organ regulacyjny może, na żądanie OSP, zezwolić na stosowanie systemu podwójnych cen w odniesieniu do wszystkich niezbilansowań w oparciu o warunki określone w metodzie harmonizacji rozliczania niezbilansowania. Propozycja dotycząca stosowania systemu podwójnych cen musi obejmować uzasadnienie na podstawie postanowień metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania.
 - (f) Organ regulacyjny może, na żądanie OSP lub z własnej inicjatywy, przyznać właściwym OSP odstępstwo od jednego lub kilku postanowień rozporządzenia EB:
 - (i) terminów, w jakich dany OSP korzysta z europejskich platform zgodnie z art. 19 ust. 5, art. 20 ust. 6, art. 21 ust. 6 i art. 22 ust. 5 rozporządzenia EB;
 - (ii) harmonizacji ISP wynoszącego 15 minut zgodnie z art. 53 rozporządzenia EB;
 - (iii) wdrożenia wymogów zgodnie z art. 45, 46, 47, 48, 49, 50, 54, 55 rozporządzenia EB.
 - (g) Organy regulacyjne właściwego obszaru synchronicznego mogą, na wspólny wniosek OSP obszaru synchronicznego, udzielić zwolnienia z obowiązku harmonizacji ISP do 15 minut zgodnie z art. 53 rozporządzenia EB.
 - (h) OSP może przekazać całość lub część zadań powierzonych mu na podstawie rozporządzenia EB jednej lub kilku osobom trzecim zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia EB.
 - (i) Państwo członkowskie lub, w stosownych przypadkach, właściwy organ regulacyjny może powierzyć zadania lub obowiązki powierzone OSP na podstawie rozporządzenia EB jednej lub kilku osobom trzecim zgodnie z art. 13 ust. 4 rozporządzenia EB. W przypadku powierzenia zadań i obowiązków osobie trzeciej przez dane państwo członkowskie lub dany organ regulacyjny, odniesienia do OSP zawarte w niniejszej metodzie harmonizacji rozliczania niezbilansowania należy rozumieć jako odnoszące się do wyznaczonego podmiotu w zakresie powierzonych mu zadań i obowiązków.
 - (j) OSP odpowiedzialni za opracowanie propozycji dotyczącej warunków lub metod lub organy regulacyjne odpowiedzialne za ich przyjęcie zgodnie z art. 5 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia EB, mogą złożyć wniosek o zmianę tych warunków lub metod zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia EB.
- (5) Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania przyczynia się do realizacji celów określonych w art. 3 rozporządzenia EB w następujący sposób:
- (a) Niniejsza metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania przyczynia się do realizacji celu w postaci wzmocnienia niedyskryminacji i przejrzystości na rynkach bilansujących zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia EB poprzez dalsze określenie i harmonizację zasad obliczania niezbilansowania POB i późniejszego rozliczania.
 - (b) Niniejsza metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania zwiększa efektywność bilansowania zgodnie z celem określonym w art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia EB poprzez stworzenie odpowiednich zachęt dla POB do zachowywania zbilansowania albo udzielania pomocy przy przywracaniu zbilansowania w systemie, poprzez różne warianty obliczania ceny niezbilansowania, zgodnie z celem określonym w art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia EB.
 - (c) Niniejsza metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania przyczynia się do realizacji celu określonego w art. 3 ust. 1 lit. c) rozporządzenia EB w zakresie integracji rynków bilansujących oraz wzmocnienia możliwości wymiany usług bilansujących poprzez harmonizowanie zasad rozliczania niezbilansowania POB w oparciu o ceny, które będą wynikiem funkcjonowania platform europejskich wymiany energii bilansujących.
 - (d) Niniejsza metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania przyczynia się do realizacji celu w postaci spójnego funkcjonowania rynków dnia następnego, dnia bieżącego i rynków bilansujących zgodnie z

Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania

art. 3 ust. 1 lit. d) rozporządzenia EB, ponieważ końcowe grafiki handlowe są wykorzystywane do obliczania pozycji bilansowej każdego POB, która następnie służy za podstawę do obliczania niezbilansowania POB.

- (e) Niniejsza metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania przyczynia się do realizacji celów określonych w art. 3 ust. 1 lit. e) rozporządzenia EB, ponieważ metoda rozliczania jest sprawiedliwa, przejrzysta i zapewnia unikanie nadmiernych barier wejścia na rynek dla nowych POB, ponieważ nie faworyzuje konkretnej technologii lub portfela zasobów. Ponadto niniejsza metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania jest oparta na zasadach rynkowych, ponieważ obliczanie ceny niezbilansowania opiera się na cenie energii bilansującej z uwzględnieniem wyników funkcji optymalizacji aktywacji europejskich platform wymiany energii bilansującej, kiedy już zostaną wdrożone.
- (f) Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania służy realizacji celu w postaci ułatwienia udziału usług zarządzania stroną popytową i energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. f) i g) rozporządzenia EB, nie dopuszczając ani nie wprowadzając dyskryminujących wymagań. Ponadto, w przypadku modeli samodzielnego dysponowania określenie jednolitej pozycji bilansowej dla danego obszaru niezbilansowania i jednolitej wyceny niezbilansowania w poszczególnych obszarach obowiązywania ceny niezbilansowania służy stworzeniu równych warunków działania dla małych uczestników rynku i źródeł odnawialnych oraz stanowi ważny krok w ułatwianiu tworzenia efektywnych ram funkcjonowania na rynku agregatów zasobów i magazynów energii.

TYTUŁ 1

Postanowienia ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania ma zastosowanie do wszystkich obszarów niezbilansowania oraz do wszystkich okresów rozliczania niezbilansowania i wszystkich stanów systemu określonych w art. 18 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/1485 ustanawiającego wytyczne dotyczące pracy systemu przesyłowego energii elektrycznej (zwanego dalej „rozporządzeniem SO”), poza obszarami niezbilansowania i okresami rozliczania niezbilansowania, dla których działania rynkowe zostały zawieszone na podstawie art. 35 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2196 ustanawiającego kodeks sieci dotyczący stanu zagrożenia i stanu odbudowy systemów elektroenergetycznych (zwanego dalej „rozporządzeniem ER”). Pozostaje to bez uszczerbku dla krajowych metod na podstawie art. 39 ust. 1 rozporządzenia ER, które mogą stosować niniejszą metodę harmonizacji rozliczania niezbilansowania w okresach rozliczania niezbilansowania, w których działania rynkowe zostały zawieszone.
2. Obszar obowiązywania ceny niezbilansowania wyznaczony w warunkach ustalonych przez każde państwo członkowskie dla POB jest równy jednemu lub kilku obszarom niezbilansowania wyznaczonym przez jednego OSP lub zbiorowi obszarów niezbilansowania wyznaczonych przez różnych OSP w ramach obszaru rynkowego. Każdy obszar obowiązywania ceny niezbilansowania musi być równoważny obszarowi rynkowemu, z wyjątkiem przypadku modelu dysponowania centralnego, gdzie obszar obowiązywania ceny niezbilansowania może stanowić część obszaru rynkowego, na podstawie art. 6 ust. 6 rozporządzenia o energii elektrycznej. W tym przypadku obszary obowiązywania ceny niezbilansowania mogą być agregowane do obliczania ceny niezbilansowania, do określania całkowitego niezbilansowania systemu, zaś wszelkie odniesienia do obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania mogą odnosić się do sumy obszarów obowiązywania ceny niezbilansowania. W przypadku gdy więcej niż jeden OSP należy do tego samego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania oraz w przypadku gdy którykolwiek z tych OSP wyznaczył jednego z pozostałych OSP do obliczenia ceny niezbilansowania dla tego obszaru ceny niezbilansowania, każde odniesienie do OSP w tytule III niniejszej metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania należy rozumieć jako odniesienie do tego wyznaczonego OSP.

Artykuł 2

Definicje i interpretacja

1. Do celów metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania terminy użyte w niniejszym dokumencie przyjmują znaczenie opisane w definicjach zawartych w art. 2 rozporządzenia EB, rozporządzenia (UE) 2019/943 (zwanego dalej „rozporządzeniem o energii elektrycznej”), dyrektywy (UE) 2019/944, rozporządzenia Komisji (UE) nr 543/2013, rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1222 ustanawiającego wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi (zwanego dalej „rozporządzeniem CACM”) oraz w art. 3 rozporządzenia SO i rozporządzenia ER .
2. Ponadto w niniejszej metodzie harmonizacji rozliczania niezbilansowania poniższe terminy otrzymują następujące znaczenie:
 - (a) „jedna cena niezbilansowania” oznacza, że dla danego ISP w danym obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania cena niezbilansowania ujemnego i cena niezbilansowania dodatniego są równe pod względem znaku i wielkości;
 - (b) „system podwójnych cen niezbilansowań” oznacza, że dla danego ISP w danym obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania cena niezbilansowania ujemnego nie jest równa cenie niezbilansowania dodatniego pod względem znaku i/lub wielkości;
 - (c) „jednostka grafikowa” oznacza jednostkę stanowiącą moduł wytwarzania energii, instalację odbiorczą lub grupę modułów wytwarzania energii i/lub instalacji odbiorczych, która jest wykorzystywana w zintegrowanym procesie grafikowania do odwzorowania w razie potrzeby lokalizacji tych aktywów, dla której w modelu centralnego dysponowania określa się: pozycję bilansową, korektę niezbilansowania, alokowany wolumen, niezbilansowanie i rozliczenie niezbilansowania w oparciu o kształtowanie ceny niezbilansowania;

Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania

- (d) „wartość unikniętej aktywacji” oznacza cenę odniesienia, która może być obliczana przez jednego lub kilku OSP danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania po czasie zamknięcia bramki dla energii bilansującej dla danego ISP, co najmniej, kiedy nie ma zapotrzebowania na energię bilansującą dla tego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla wspomnianego ISP lub nie ma aktywacji energii bilansującej dla tego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla wspomnianego ISP.
3. W metodzie harmonizacji rozliczania niezbilansowania, o ile z kontekstu nie wynika inaczej:
- (a) liczba pojedyncza obejmuje również liczbę mnogą i odwrotnie;
 - (b) zapis „EUR/MWh” oznacza stosowaną lokalnie jednostkę walutową za MWh;
 - (c) spis treści i nagłówki dodaje się wyłącznie dla wygody i nie mają one wpływu na interpretację metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania;
 - (d) wszystkie odniesienia do ustawodawstwa, rozporządzeń, dyrektyw, zarządzeń, instrumentów, kodeksów i wszelkich innych aktów prawnych powinny uwzględniać wszelkie modyfikacje, przedłużenie lub ponowne wprowadzenie w życie danego dokumentu;
 - (e) wszystkie odniesienia do artykułu bez wskazania dokumentu oznaczają odniesienia do metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania.

TYTUŁ II

Określanie i harmonizacja obliczania niezbilansowania

Artykuł 3

Obliczanie pozycji bilansowej

1. Każdy OSP przyłączający stosujący model samodzielnego dysponowania oblicza w każdym obszarze niezbilansowania dla każdego ISP jedną końcową pozycję bilansową dla każdego POB jako równą sumie jego zewnętrznych i wewnętrznych grafików handlowych na podstawie art. 54 ust. 3 lit. a) rozporządzenia EB.
2. Każdy OSP przyłączający stosujący model centralnego dysponowania oblicza w każdym obszarze niezbilansowania dla każdego ISP jedną końcową pozycję bilansową dla każdej jednostki grafikowej każdego POB jako równą sumie zewnętrznych i wewnętrznych grafików handlowych jednostki grafikowej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. c) rozporządzenia EB.

Artykuł 4

Obliczanie alokowanego wolumenu

1. Każdy OSP przyłączający oblicza łączny wolumen alokowany każdemu POB w przypadku modelu samodzielnego dysponowania lub każdej jednostce grafikowej zainteresowanego POB w przypadku modelu centralnego dysponowania w każdym obszarze niezbilansowania dla każdego ISP w odniesieniu do całej energii wprowadzanej i odbieranej, za którą POB jest odpowiedzialny finansowo zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia EB, jako zsaladowany wolumen:
 - (a) wolumenów lub zagregowanych wolumenów, które są mierzone dla poszczególnych ISP dla połączeń z siecią OSP;
 - (b) wolumenów lub zagregowanych wolumenów, które są mierzone dla poszczególnych ISP dla połączeń z siecią OSD;
 - (c) zagregowanych wolumenów, które nie są mierzone z rozdzielczością właściwą dla ISP;
 - (d) w stosownych przypadkach, zgodnie z warunkami dla POB określonymi przez każde państwo członkowskie, wszystkich korekt do punktów a), b) i c) niniejszego ustępu, które stanowią wolumeny przypisane według ISP uczestnikom rynku ponoszącym odpowiedzialność za bilansowanie lub którzy na mocy umowy przekazali odpowiedzialność za bilansowanie wybranemu przez siebie POB; oraz
 - (e) w stosownych przypadkach, zgodnie z warunkami dla POB określonymi przez każde państwo członkowskie, zagregowane wolumeny związane z całą pozostałą energią wynikającą z nieprawidłowej

lub niepełnej alokacji wolumenów, o których mowa w pkt a) i b) oraz wynikające z alokacji wolumenów, o których mowa w pkt c) na podstawie wstępnie określonych profili lub strat sieciowych.

2. W przypadku gdy wymagają tego warunki dla POB określone przez każde państwo członkowskie, wolumeny lub zagregowane wolumeny zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b), c), d) i e) są dostarczane do OSP przyłączającego przez właściwego OSD zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia EB lub przez inne podmioty, jeśli są wskazane w warunkach dla POB określonych przez państwo członkowskie na podstawie art. 18 ust. 6 lit. d) rozporządzenia EB.
3. Każdy przyłączający OSP zgłasza bez zbędnej zwłoki łączny wolumen alokowany do danego POB w przypadku modelu samodzielnego dysponowania lub do każdej jednostki grafikowej zainteresowanego POB w przypadku modelu centralnego dysponowania i ten alokowany wolumen jest ostatecznie uzgadniany nie później niż wynika to z warunków dla POB określonych przez każde państwo członkowskie zgodnie z art. 18 ust. 6 lit. h) rozporządzenia EB.

Artykuł 5 **Obliczanie korekty niezbilansowania**

1. Każdy OSP przyłączający oblicza korektę niezbilansowania w odniesieniu do zainteresowanego POB w każdym obszarze niezbilansowania dla każdego ISP jako kompensowany wolumen:
 - (a) wszystkich aktywowanych wolumenów energii bilansującej określonych zgodnie z art. 45 rozporządzenia EB ze wszystkich aktywowanych ofert w tym obszarze niezbilansowania dla tego ISP, które przypisują te oferty energii bilansującej zainteresowanemu POB;
 - (b) wszystkich wolumenów aktywowanych przez OSP przyłączającego dla tego ISP w innych celach niż bilansowanie na podstawie art. 29 ust. 3 rozporządzenia EB, które są przypisywane zainteresowanemu POB.
2. Dodatkowe korekty niezbilansowania w odniesieniu do zainteresowanego POB oblicza w stosownych przypadkach przyłączający OSP w każdym obszarze niezbilansowania dla każdego ISP jako kompensowany wolumen:
 - (a) wszystkich wolumenów energii objętych poleceniami dotyczącymi planu obrony systemu wydanymi przez OSP przyłączającego znaczącym użytkownikom sieci i dostawcom usług w zakresie usług obrony zgodnie z procedurami planu obrony systemu przewidzianymi w art. 11 ust. 5 lit. b) rozporządzenia ER i określonymi w warunkach dla POB określonych przez państwo członkowskie;
 - (b) energii objętej wszystkimi alokowanymi międzyobszarowymi zdolnościami przesyłowymi, które są ograniczone przez przyłączającego OSP w zewnętrznych grafikach handlowych zainteresowanego POB dla tego ISP zgodnie z art. 72 ust. 1 rozporządzenia CACM;
 - (c) wszystkich wolumenów dalszych alokacji energii między POB wynikających z działań w zakresie redysponowania lub z energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych zgodnie z warunkami dla POB określonych przez każde państwo członkowskie.
3. Dla każdego OSP przyłączającego stosującego model centralnego dysponowania korektę niezbilansowania, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2, oblicza OSP przyłączający w każdym obszarze niezbilansowania dla każdego ISP dla każdej jednostki grafikowej zainteresowanego POB na podstawie art. 49 ust. 2 rozporządzenia EB oraz dla każdej pozycji bilansowej zgodnie z art. 3 ust. 2.
4. Każdy OSP przyłączający zgłasza bez zbędnej zwłoki zastosowaną korektę niezbilansowania dla danego POB w przypadku modelu samodzielnego dysponowania lub dla każdej jednostki grafikowej zainteresowanego POB w przypadku modelu centralnego dysponowania i ta korekta niezbilansowania jest ostatecznie uzgadnianiana nie później niż wynika to z warunków dla POB określonych przez każde państwo członkowskie zgodnie z art. 18 ust. 6 lit. h) rozporządzenia EB.

Artykuł 6 **Obliczanie niezbilansowania**

1. Każdy OSP przyłączający oblicza, w każdym obszarze niezbilansowania dla każdego ISP, niezbilansowanie każdego POB w przypadku modelu samodzielnego dysponowania (lub dla każdej jednostki grafikowej

zainteresowanego POB w przypadku modelu centralnego dysponowania) jako wolumen energii odpowiadający różnicy między alokowanym wolumenem przypisanym temu POB (lub tej jednostce grafikowej w przypadku modelu centralnego dysponowania), obliczonym zgodnie z art. 4, a końcową pozycją bilansową tego POB (lub tej jednostki grafikowej w przypadku modelu centralnego dysponowania), obliczoną zgodnie z art. 3, z uwzględnieniem ewentualnej korekty niezbilansowania zastosowanej do tego POB (lub do tej jednostki grafikowej w przypadku modelu centralnego dysponowania), obliczonej zgodnie z art. 5, w danym ISP.

2. Każdy OSP przyłączający zgłasza bez zbędnej zwłoki obliczone niezbilansowanie do każdego POB w przypadku modelu samodzielnego dysponowania lub do każdej jednostki grafikowej zainteresowanego POB w przypadku modelu centralnego dysponowania, dla każdego ISP i dla każdego obszaru niezbilansowania i to obliczenie niezbilansowania jest uzgadniane nie później niż wynika to z warunków dla POB określonych przez każde państwo członkowskie zgodnie z art. 18 ust. 6 lit. h) rozporządzenia EB, z uwzględnieniem zasad dotyczących żądania ponownego obliczenia niezbilansowania przez POB zgodnie z art. 54 ust. 4 lit. e) rozporządzenia EB.

TYTUŁ III

Określanie i harmonizacja obliczania ceny niezbilansowania

Artykuł 7

Stosowanie jednej ceny niezbilansowania

1. Każdy OSP przyłączający wprowadza stosowanie jednej ceny niezbilansowania zgodnie z art. 55 rozporządzenia EB dla wszystkich niezbilansowań opisanych w ust. 3 do 5 poniżej, poza konkretnymi lub wszystkimi ISP w przypadku zatwierdzenia przez organ regulacyjny stosowania systemu podwójnych cen niezbilansowań zgodnie z art. 11.
2. Każdy OSP przyłączający wykorzystuje następujące główne elementy do wyznaczenia ceny niezbilansowania dla każdego ISP, swojego obszaru lub obszarów niezbilansowania i każdego kierunku: cenę niezbilansowania dla niezbilansowania dodatniego i/lub cenę niezbilansowania dla niezbilansowania ujemnego, obliczoną na podstawie art. 9, wartość unikniętej aktywacji na podstawie art. 10 oraz kierunek niezbilansowania na podstawie art. 8.
3. Każdy OSP przyłączający ustala cenę niezbilansowania dla wszystkich niezbilansowań dla każdego ISP oraz jego obszaru(ów) obowiązywania ceny niezbilansowania w jeden z następujących sposobów, zależnie od aktywacji energii bilansującej w ramach rezerw odbudowy częstotliwości lub rezerw zastępczych dla swoich pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą:
 - (a) W przypadku gdy została aktywowana tylko dodatnia energia bilansująca w ramach rezerw odbudowy częstotliwości lub rezerw zastępczych dany OSP ustala cenę niezbilansowania dla wszystkich niezbilansowań dla danego ISP równą cenie niezbilansowania dla niezbilansowania ujemnego, obliczoną zgodnie z art. 9 ust. 1.
 - (b) W przypadku gdy została aktywowana tylko ujemna energia bilansująca w ramach rezerw odbudowy częstotliwości lub rezerw zastępczych dany OSP ustala cenę niezbilansowania dla wszystkich niezbilansowań dla danego ISP równą cenie niezbilansowania dla niezbilansowania dodatniego, obliczoną zgodnie z art. 9 ust. 2.
 - (c) W przypadku gdy została aktywowana zarówno dodatnia, jak i ujemna energia bilansująca w ramach rezerw odbudowy częstotliwości lub rezerw zastępczych, dany OSP ustala dla tego ISP kierunek całkowitego niezbilansowania systemu zgodnie z art. 8 ust. 2 oraz:
 - (i) w przypadku niedokontraktowania (niedoboru) w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania dany OSP ustala cenę niezbilansowania dla wszystkich niezbilansowań dla danego ISP oraz jego obszar(ów) obowiązywania ceny niezbilansowania równą cenie niezbilansowania dla niezbilansowania ujemnego obliczonej zgodnie z art. 9 ust. 1, natomiast
 - (ii) w przypadku przekontraktowania (nadwyżki) w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania dany OSP ustala cenę niezbilansowania dla wszystkich niezbilansowań dla danego ISP oraz obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania równą cenie niezbilansowania dla niezbilansowania dodatniego obliczonej zgodnie z art. 9 ust. 2.

- (d) W przypadku gdy dodatnia lub ujemna energia bilansująca w ramach rezerw odbudowy częstotliwości lub rezerw zastępczych nie została aktywowana, dany OSP ustala cenę niezbilansowania dla niezbilansowania dodatniego lub ujemnego obliczoną odpowiednio zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2.
4. Poza postanowieniami art. 55 ust. 3 rozporządzenia EB wszyscy OSP w danym obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania wspólnie określają cenę niezbilansowania dla:
- (a) każdego ISP;
 - (b) tego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania;
 - (c) każdego kierunku niezbilansowania.

Artykuł 8

Ustalenie kierunku całkowitego niezbilansowania systemu i charakteru niezbilansowania POB w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania

1. Przy określaniu kierunku całkowitego niezbilansowania systemu OSP przyłączający oblicza dla swojego obszaru lub swoich obszarów obowiązywania ceny niezbilansowania, dla danego ISP oraz dla każdego kierunku, sumę wolumenów dla każdego kierunku, wyszczególnionych w art. 9 ust. 5 i może uwzględnić jeden lub więcej z wolumenów dla poszczególnych kierunków wyszczególnionych poniżej:
 - (a) wolumen lub wolumeny nieplanowanych wymian energii;
 - (b) wolumen pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą OSP przyłączającego lub OSP przyłączających danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla tego ISP, obliczony przez platformę europejską, o której mowa w art. 22 rozporządzenia EB;
 - (c) wolumen wynikający z procesu utrzymania częstotliwości;
 - (d) wolumen wynikający z działań zaradczych na podstawie art. 22 ust. 1 lit. h) i j) oraz ust. 2 rozporządzenia SO;
 - (e) wolumen wynikający z pomocy między OSP w stanie zagrożenia na podstawie art. 14 rozporządzenia ER.
2. Wspomniany OSP ustala dla danego ISP kierunek całkowitego niezbilansowania systemu dla swojego obszaru lub obszarów obowiązywania ceny niezbilansowania na podstawie różnicy między zagregowanymi wolumenami dla każdego kierunku, obliczanymi zgodnie z ust. 1. Całkowite niezbilansowanie systemu dla danego ISP i obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania musi mieć alternatywnie:
 - (a) znak ujemny, co wskazuje na niedokontraktowanie (niedobór) w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania, kiedy zagregowany wolumen dla kierunku dodatniego jest większy w wartości bezwzględnej niż zagregowany wolumen dla kierunku ujemnego,
 - (b) znak dodatni, co wskazuje na przekontraktowanie (nadwyżkę) w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania, kiedy zagregowany wolumen dla kierunku ujemnego jest większy w wartości bezwzględnej niż zagregowany wolumen dla dodatniego kierunku bilansowania,
 - (c) zerową wielkość, co wskazuje na zbilansowanie obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania.
3. OSP tego samego obszaru LFC, którzy obliczają uchyb regulacyjny odbudowy częstotliwości jako odchyłkę częstotliwości na podstawie art. 143 ust. 2 lit. b) rozporządzenia SO mogą określić całkowite niezbilansowanie systemu zgodnie z ust. 1 i 2 dla zbiorów ich obszarów obowiązywania ceny niezbilansowania.
4. Charakter obliczonego niezbilansowania każdego POB w przypadku modelu samodzielnego dysponowania lub każdej jednostki graficznej danego POB w przypadku modelu centralnego dysponowania, dla każdego ISP i dla każdego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania określa się alternatywnie jako:
 - (a) niezbilansowanie niepogarszające, kiedy niezbilansowanie POB jest przeciwne do kierunku całkowitego niezbilansowania systemu;
 - (b) albo niezbilansowanie pogarszające, kiedy niezbilansowanie POB ma ten sam kierunek, co całkowite niezbilansowanie systemu;

- (c) zaś w przypadku braku możliwości ustalenia kierunku zarówno dodatnie, jak i ujemne niezbilansowania POB uważa się za pogarszające.

Artykuł 9

Wyznaczanie ceny niezbilansowania dla niezbilansowania dodatniego i ujemnego

1. Każdy OSP przyłączający wykorzystuje do wyznaczenia ceny niezbilansowania w przypadku niezbilansowania ujemnego podejście oparte na średniej ważonej i/lub podejście oparte na cenie maksymalnej, na podstawie cen i odpowiednich wolumenów wyszczególnionych w ust. 3 i 5 dla aktywowanej energii bilansującej dodatniej. Każdy OSP przyłączający może również wykorzystywać dodatkowe elementy wyszczególnione w ust. 6 do wyznaczenia ceny niezbilansowania w przypadku niezbilansowania ujemnego, o ile spełniony jest warunek graniczny art. 55 ust. 4 rozporządzenia EB. Do wyznaczenia warunku granicznego, w przypadku gdy nie jest on zawsze spełniony, według podejścia opartego na wyznaczaniu ceny niezbilansowania, każdy OSP przyłączający wykorzystuje wszystkie dostępne ceny i odpowiednie wolumeny dla aktywowanej energii bilansującej dodatniej wyszczególnione w ust. 3 i 5 do wyznaczenia średniej ceny ważonej aktywowanej energii bilansującej dodatniej na podstawie art. 55 ust. 4 lit. a) rozporządzenia EB. W przypadku braku energii bilansującej dodatniej aktywowanej dla danego OSP przyłączający wartość unikniętej aktywacji energii bilansującej obliczona zgodnie z art. 10 stanowi dolną granicę ceny niezbilansowania dla niezbilansowania ujemnego.
2. Każdy OSP przyłączający wykorzystuje do wyznaczenia ceny niezbilansowania w przypadku niezbilansowania dodatniego podejście oparte na średniej ważonej i/lub podejście oparte na cenie minimalnej, na podstawie cen i odpowiednich wolumenów wyszczególnionych w ust. 3 i 5 dla aktywowanej energii bilansującej ujemnej. Każdy OSP przyłączający może również wykorzystywać dodatkowe elementy wyszczególnione w ust. 6 do wyznaczenia ceny niezbilansowania w przypadku niezbilansowania dodatniego, o ile spełniony jest warunek graniczny art. 55 ust. 5 rozporządzenia EB. Do wyznaczenia warunku granicznego, w przypadku gdy nie jest on zawsze spełniony, według podejścia opartego na wyznaczaniu ceny niezbilansowania, każdy OSP przyłączający wykorzystuje wszystkie dostępne ceny i odpowiednie wolumeny dla aktywowanej energii bilansującej ujemnej wyszczególnione w ust. 3 i 5 do wyznaczenia średniej ceny ważonej aktywowanej energii bilansującej ujemnej na podstawie art. 55 ust. 5 lit. a) rozporządzenia EB. W przypadku braku energii bilansującej ujemnej aktywowanej dla tego OSP, wartość unikniętej aktywacji energii bilansującej obliczona zgodnie z art. 10 stanowi górną granicę ceny niezbilansowania dla niezbilansowania dodatniego.
3. Cenami służącymi do wyznaczania ceny niezbilansowania dla danego ISP, obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania i dla każdego kierunku są:
 - (a) w stosownych przypadkach, cena lub ceny pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą OSP przyłączającego lub OSP przyłączających danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla tego ISP, obliczone przez funkcję optymalizacji aktywacji, o której mowa w art. 19 rozporządzenia EB;
 - (b) w stosownych przypadkach, cena lub ceny oraz produkt pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą OSP przyłączającego lub OSP przyłączających danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla tego ISP, obliczone przez funkcję optymalizacji aktywacji, o której mowa w art. 20 rozporządzenia EB;
 - (c) w stosownych przypadkach, cena lub ceny pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą OSP przyłączającego lub OSP przyłączających danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla tego ISP, obliczone przez funkcję optymalizacji aktywacji, o której mowa w art. 21 rozporządzenia EB;
 - (d) w stosownych przypadkach, cena lub ceny energii bilansującej wynikającej z aktywacji produktów specyficznych na potrzeby procesu odbudowy częstotliwości lub zastępowania rezerw;
 - (e) w stosownych przypadkach, cena lub ceny energii bilansującej wynikającej z aktywacji ofert energii bilansującej, które nie odpowiadają produktom standardowym lub specyficznym lub ofertom dotyczącym zintegrowanego procesu grafikowania na potrzeby procesu odbudowy częstotliwości lub zastępowania rezerw;
 - (f) w stosownych przypadkach, cena lub ceny wynikające ze zintegrowanego procesu grafikowania.

4. Każdy OSP przyłączający musi stosować jedną lub więcej cen energii bilansującej wymienionych w ust. 3 do obliczania ceny niezbilansowania, biorąc pod uwagę, że:
 - (a) Każdy OSP przyłączający stosuje ceny zgodnie z ust. 3 lit. a), b) i c) w przypadku gdy dany OSP uczestniczy w odpowiedniej platformie.
 - (b) Każdy OSP przyłączający stosuje ceny dla produktów specyficznych zgodnie z ust. 3 lit. d) w przypadku gdy dany OSP wykorzystuje produkty specyficzne do bilansowania.
 - (c) Każdy OSP przyłączający stosuje ceny dla zintegrowanego procesu grafikowania zgodnie z ust. 3 lit. f) w przypadku gdy dany OSP wykorzystuje zintegrowany proces grafikowania.
5. Każdy OSP przyłączający wykorzystuje następujące wolumeny dla każdego kierunku do wyznaczania cen niezbilansowania na podstawie ust. 1 i 2 w przypadku gdy stosuje podejście oparte na średniej ważonej lub musi wyznaczyć warunek graniczny:
 - (a) wolumen dla pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą OSP przyłączającego lub OSP przyłączających danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla tego ISP, obliczone przez funkcję optymalizacji aktywacji, o której mowa w art. 19 rozporządzenia EB;
 - (b) wolumen i produkt dla pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą OSP przyłączającego lub OSP przyłączających danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla tego ISP, obliczone przez funkcję optymalizacji aktywacji, o której mowa w art. 20 rozporządzenia EB;
 - (c) wolumen dla pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą przyłączającego OSP lub przyłączających OSP danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla tego ISP, obliczone przez funkcję optymalizacji aktywacji, o której mowa w art. 21 rozporządzenia EB;
 - (d) wolumeny dla pokrytych zapotrzebowań na energię bilansującą przyłączonego OSP lub przyłączonych OSP danego obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania dla tego ISP, aktywacji produktów specyficznych na potrzeby procesu odbudowy częstotliwości lub procesu zastępowania rezerw;
 - (e) wolumeny, dla każdego ISP, aktywacji ofert energii bilansującej, które nie odpowiadają produktom standardowym lub specyficznym lub ofertom dotyczącym zintegrowanego procesu grafikowania w ramach procesu odbudowy częstotliwości lub zastępowania rezerw;
 - (f) wolumeny wynikające ze zintegrowanego procesu grafikowania.
6. OSP przyłączający obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania może/mogą zaproponować w warunkach dla POB określonych przez każde państwo członkowskie warunki i metodę wyznaczania elementów dodatkowych, do uwzględnienia przy obliczaniu ceny niezbilansowania. W takim przypadku ten OSP lub ci OSP proponują jeden lub kilka z następujących elementów dodatkowych:
 - (a) element niedoboru mocy, wykorzystywany w określonych na poziomie krajowym sytuacjach deficytowych;
 - (b) element motywujący, wykorzystywany do spełnienia określonych na poziomie krajowym warunków granicznych;
 - (c) element związany z neutralnością finansową przyłączającego OSP.
7. W przypadku gdy właściwe krajowe organy regulacyjne zatwierdziły w warunkach dla POB warunki i metodę stosowania jednego lub kilku elementów dodatkowych zgodnie z ust. 6, wartość tych dodatkowych elementów ogłasza OSP dla tych ISP, w których zostały zastosowane wspomniane dodatkowe elementy najpóźniej do ogłoszenia ostatecznej ceny rozliczania niezbilansowania.

Artykuł 10

Wartość unikniętej aktywacji energii bilansującej w ramach rezerw odbudowy częstotliwości lub rezerw zastępczych

1. Wartość unikniętej aktywacji:
 - (a) określa warunki graniczne dla ceny niezbilansowania zgodnie z art. 55 ust. 4 lit. b) i art. 55 ust. 5 lit. b) rozporządzenia EB;

Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania

- (b) w stosownych przypadkach określa warunki graniczne dla ceny niezbilansowania dla niezbilansowania niepogarszającego zgodnie z art. 11 ust. 4 lit. b) pkt (i); oraz
 - (c) wyznacza się biorąc pod uwagę ogólne zasady rozliczania zgodnie z art 44 ust. 1 rozporządzenia EB.
2. Każdy OSP przyłączający oblicza wartość unikniętej aktywacji z rezerw odbudowy częstotliwości lub rezerw zastępczych co najmniej dla każdego ISP, w którym nie było aktywacji energii bilansującej w żadnym kierunku dla obszaru obowiązywania ceny niezbilansowania zgodnie z art. 55 ust. 4 lit. b) i ust. 5 lit. b) rozporządzenia EB.
 3. Jeśli OSP stosuje system podwójnych cen niezbilansowań zgodnie z art. 52 ust. 2 lit. d) rozporządzenia EB, OSP może obliczyć dwie wartości unikniętej aktywacji, po jednej wartości w każdym kierunku dla każdego okresu niezbilansowania, w którym nie było aktywacji energii bilansującej w żadnym kierunku w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania. Te dwie wartości mogą być równe.
 4. Do obliczenia wartości unikniętej aktywacji zgodnie z ust. 2 lub 3 każdy OSP przyłączający może stosować tylko, jeśli jest to właściwe, następujące ceny:
 - (a) cenę lub ceny ofertowe, dla każdego kierunku, dla energii bilansującej dla procesu odbudowy częstotliwości dostępne dla tego OSP dla danego ISP;
 - (b) cenę lub ceny ofertowe, dla każdego kierunku, dla energii bilansującej dla procesu zastępowania rezerw dostępne dla tego OSP dla danego ISP.

Artykuł 11

Określenie warunków i metody stosowania systemu podwójnych cen niezbilansowań

1. Każdy OSP przyłączający może zaproponować swojemu właściwemu organowi regulacyjnemu stosowanie systemu podwójnych cen niezbilansowań w obszarze obowiązywania ceny niezbilansowania w oparciu o jeden z następujących warunków, wymaganych zgodnie z art. 52 ust. 2 lit. d pkt (i), w stosownych przypadkach:
 - (a) W przypadku określonych ISP, w których OSP następnie poleca aktywację zarówno dodatniej, jak i ujemnej energii bilansującej z rezerw odbudowy częstotliwości, jeśli zastosowanie systemu podwójnych cen niezbilansowań jest uzasadnione jako środek łagodzący w celu uniknięcia negatywnych skutków dla parametrów docelowych FRCE zgodnie z art. 128 rozporządzenia SO, zapewnienia stabilizacji częstotliwości zgodnie z art. 3 ust. 34 rozporządzenia SO i/lub zdolności utrzymania przepływów mocy w ramach limitów przepływów mocy zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 rozporządzenia SO w wyniku reagowania POB na zachęty cenowe.
 - (b) W przypadku określonych ISP, w których cena niezbilansowania obliczona zgodnie z art. 55 ust. 3 rozporządzenia EB, z uwzględnieniem głównych elementów zgodnie z art. 9 oraz ceny obliczonej przez funkcję optymalizacji aktywacji, nie stanowi lokalnie odpowiedniej motywacji w poszczególnych ISP, ponieważ obszar niezbilansowania jest bliski zbilansowania. W takich ISP stosowanie systemu podwójnych cen jest uzasadnione jako środek łagodzący w celu uniknięcia negatywnych skutków dla parametrów docelowych FRCE. OSP stosujący system podwójnych cen na podstawie tego warunku określają w warunkach próg podlegający zatwierdzeniu przez właściwy organ regulacyjny, poniżej którego obszar niezbilansowania uznaje się za bliski zbilansowania.
 - (c) W przypadku określonych ISP, w których element, o którym mowa w art. 9 ust. 6 lit. a) jest większy niż 0 EUR/MWh.
 - (d) W przypadku modelu centralnego dysponowania dla właściwych ISP, w których stosowanie jednej ceny niezbilansowania nie stwarza prawidłowych zachęt dla jednostek grafikowych do realizacji poleceń uruchomienia i wielkości produkcji energii wydanych przez OSP w ramach zintegrowanego procesu grafikowania w celu zapewnienia bezpiecznej pracy systemu.
 - (e) W przypadku wszystkich ISP, jeśli okres rozliczania niezbilansowania wynosi 30 minut lub jest dłuższy ze względu na zwolnienie z wymogu na podstawie art. 53 rozporządzenia EB lub na podstawie odstępstwa zgodnie z art. 62 ust. 2 lit. d) rozporządzenia EB, jeśli stosowanie systemu podwójnych cen niezbilansowania jest uzasadnione jako środek łagodzący mający zapewnić większe zachęty dla POB oraz uniknięcie wahań, które mogą wystąpić w przypadku gdy reakcja samoregulacyjna POB, która

Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania

jest związana z dłuższym ISP, powoduje nadmierną kompensację niezbilansowania systemu, co z kolei wywołuje przeciwną reakcję samoregulacyjną.

2. Propozycja dotycząca stosowania systemu podwójnych cen na podstawie ust. 1 musi zawierać uzasadnienie stosowania systemu podwójnych cen, z uwzględnieniem co najmniej oceny dotyczącej:
 - (a) negatywnych skutków niezastosowania systemu podwójnych cen proponowanego przez danego OSP w odniesieniu do bezpieczeństwa pracy systemu;
 - (b) innych możliwych skutków zastosowania systemu podwójnych cen proponowanego przez danego OSP;
3. Uzasadnienie na podstawie ust. 2 powinno być oparte na uwarunkowaniach ruchowych i ekonomicznych oraz kryteriach uwzględniających:
 - (a) cele rozporządzenia EB zgodnie z art. 3 rozporządzenia EB,
 - (b) cele rozporządzenia SO zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia SO, oraz
 - (c) ogólne zasady rozliczania zgodnie z rozporządzeniem EB na podstawie art. 44 rozporządzenia EB.
4. W przypadku zatwierdzenia przez odpowiedni organ regulacyjny stosowania systemu podwójnych cen niezbilansowania na podstawie art. 52 ust. 2 lit. d) pkt (i) rozporządzenia EB OSP oblicza cenę niezbilansowania:
 - (a) dla niezbilansowań pogarszających zgodnie z ceną niezbilansowania wyznaczoną na podstawie art. 9; oraz
 - (b) dla niezbilansowań nie pogarszających zgodnie albo z:
 - (i) metodą obliczania wartości unikniętej aktywacji na podstawie art. 10, z uwzględnieniem w stosownych przypadkach elementów określonych w art. 9 ust. 6; albo
 - (ii) ceny niezbilansowania wyznaczonej zgodnie z art. 9.

TYTUŁ IV

Postanowienia końcowe

Artykuł 12

Publikacja i wdrożenie metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania

1. OSP publikują metodę harmonizacji rozliczania niezbilansowania bez zbędnej zwłoki po podjęciu decyzji przez Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki Unii Europejskiej zgodnie z art. 7 rozporządzenia EB.
2. Każdy OSP wdraża artykuły metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania właściwe dla jego modelu dysponowania – samodzielnego dysponowania lub centralnego dysponowania – zgodnie z art. 52 ust. 4 rozporządzenia EB, najpóźniej w ciągu osiemnastu miesięcy od zatwierdzenia.
3. Po opublikowaniu przez ENTSO-E europejskiego sprawozdania dotyczącego integracji rynków bilansujących na podstawie art. 59 ust. 1 rozporządzenia EB, dwa lata po terminie wdrożenia platform europejskich do wymiany energii bilansującej na podstawie art. 20 ust. 6 i art. 21 ust. 6 rozporządzenia EB wszyscy OSP oceniają potrzebę dalszej harmonizacji rozliczania niezbilansowania, zgodnie z celami art. 3 rozporządzenia EB, w oparciu o ocenę konsekwencji braku harmonizacji i możliwych zakłóceń z nim związanych na podstawie art. 59 ust. 3 pkt (i) rozporządzenia EB. OSP opublikują tę ocenę i zaproszą interesariuszy do przedstawienia uwag na jej temat. Po roku od publikacji wspomnianego europejskiego sprawozdania wszyscy OSP przedstawiają swoją ostateczną ocenę wraz z uwagami otrzymanymi przez interesariuszy wszystkim organom regulacyjnym i ACER.

Artykuł 13

Język

Językiem odniesienia niniejszej metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania jest język angielski. W celu uniknięcia wątpliwości, w razie potrzeby przetłumaczenia niniejszej metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania przez OSP na języki narodowe, w przypadku niezgodności z wersją angielską

Metoda harmonizacji rozliczania niezbilansowania

opublikowaną przez OSP zgodnie z art. 7 rozporządzenia EB, oraz z jakąkolwiek wersją w innym języku, właściwi OSP, zgodnie z przepisami krajowymi, zobowiązani są dostarczyć właściwym krajowym organom regulacyjnym zaktualizowane tłumaczenie metody harmonizacji rozliczania niezbilansowania.